

Nyhetsbrev nr 2, 2011

Kathmandu 3 april 2011

Hej, Tashi Delek och Namaste

På ett tillfälligt besök i Nepal har jag åter haft möjlighet att träffa Chembal Lama, KMCHs grundare i Nepal. Att ta sig den långa resan till Humla var dock inte möjligt detta korta besök. Chembal berättade om senaste nytt i Humla. Här kommer en liten personlig betraktelse från besöket samt senaste nytt från Humla.

Blandade intryck från Nepal

Att landa i Nepal är en omtumlande erfarenhet, inte bara på grund av turbulens, och blandade känslor kom tillbaka redan vid ankomsten. Det var drygt ett år sedan jag senast var i Nepal. Kathmandu-dalen är omgiven av världens högsta och mäktigaste berg. Det gör att luften, och föroreningarna stannar som ett grytlock över staden. I mars har det en lång tid varit torrt och kallt. Bilar och motorcyklar på de dåliga, eller för all del obefintliga vägarna, rör upp mängder av damm och partiklar, och överallt hostas det. Bergens storhet och landskapets skönhet i Himalaya står i stark kontrast till den fattigdom och de svårigheter många människor här lever under. Vägen från flygplatsen i en liten, smutsig och slutkörd bil är kantad av kvinnor som bär gatsten i korgar på ryggen, barn som rotar i soporna, gatuförsäljare som lägger sina varor på tygstycken på marken, hinduiska tempel, tiggare och heliga män klädda i gult som söker upplysning.

I Boudhanath, i östra utkanten av Kathmandu där Chembal nu bor, är det främst den tibetanska, buddhistiska kulturen som präglar stadsdelen som utvecklats kring den stora stupan. Här bor en stor andel tibetanska flyktingar och många nepaleser från de buddhistiska områdena nära gränsen till Tibet. Livet där kretsar bokstavligen runt den magnifika stupan, ett viktigt pilgrimsmål där de flesta buddhister går medurs för att läsa böner för sjuka, för fred eller för upplysning. Dagen efter vi anlände var det en stor högtid i Nepal, då firades

årsdagen för Buddhas mirakeldag. Buddha Shakyamuni, som var en vanlig människa, född i Lumbini, Nepal, uppnådde efter flera års sökande en ovanlig insikt och blev därmed Buddha, den upplyste. Resten av sitt liv undervisade han andra om sina insikter och grundade sin första orden av munkar och nunnor. Han uppmanade aldrig sina anhängare att utföra magi eller mirakel. Men till slut blev han utmanad av andra filosofiska och andliga utövare som ifrågasatte hans visdom och kunskaper så att han en dag visade sina kunskaper och sin makt över materien. Så har jag fått det berättat i alla fall.

Jag har sedan jag varit liten haft en bild av att buddhistiska munkar och nunnor sitter och ber för hela världen. Denna högtid var just en sådan tid, överallt var det ceremonier och på kvällen tändes tusentals smörlampor och stupan var smyckan med blommor och ljusslingor. Det var ceremonier för offren i Japan, för fred och för allas lycka. Min make och jag besökte Kopan-klostret denna mirakel-dag. Det är ett kloster vackert belägen på en kulle ovanför Boudhanath, inte långt från platsen där KMCHs barnhem tidigare låg. Där hade i fem dagar en bön för världsfred pågått och den stora avslutningsceremonin ägde

rum denna vackra vårdag med sol och nästan klar himmel. Men vägen till klostret var kantad av ett slags allmänt krig, ett mera jordnära firande. Buddhas mirakeldag inföll nämligen samma dag som Holi firades, dvs en hinduisk tradition till stort nöje för hela familjen, den stora vatten- och färgfestivalen. Överallt, särskilt i skydd högt uppe på takterrasserna, stod barn och vuxna med vattenpistoler, hinkar och vattenbomber som de glatt kastade

på förbipasserande när man minst anade det. Värst är de kringstrykande gäng av unga män som beväpnade med påsar med färg kletade färg på oskyldiga offer som utan egna färgpåsar inte hade något att sätta emot. Det gick ändå rätt bra på vägen upp mot Kopan, kanske skyddade av våra goda avsikter att få ta del av bönerna och besöka det vackra klostret. Men vår goda karma, om jag får kalla det så, tog snart slut, för vägen tillbaka blev svårare. Ett par riktiga fullträffar från taken ovanför och sedan en riktig närkontakt med just ett sådant gäng med unga män färgade både ansiktet och kläderna röda och mina inledningsvis förtjusta skratt började bli mer och mer ansträngda. Jag minns nu varför jag valde att för 2 år sedan inte

gå ut just denna dag utan nöja mig med att titta på festivalen från just ett av hustaken tillsammans med en fyra-årig flicka som inte heller vågade sig ut.

Aktuellt från Humla

Byskolan i Yalwang

Vintern har varit lång med mycket snö och extremt kallt i Humla. Skolstarten för det nya läsåret i Humla var tänkt att börja i början av mars men blev flyttat till slutet av mars pga att snön låg kvar. Men nu under mitt besök i Nepal kom beskedet att barnen och lärarna i byskolan åter samlats och det nya läsåret har börjat. På skolan går nu drygt 150 elever, varav 24 bor på KMCHs barnhem i Yangar. Chembal berättade stolt att barnen trivs och gör mycket bra ifrån sig i skolan, de främsta eleverna på skolan är alla från KMCH.

Den lokala myndigheten har nu beslutat att skolan i Yalwang ska utökas till och med klass 10, idag har skolan undervisning till och med klass 8. Det är glädjande nyheter.

Barnen verkar alla må bra och Chukhel och Lhaki arbetar vidare med barnen som tidigare. Chukhel är ju även en av skolans lärare. Paljor, som bodde med barnen på barnhemmet i Boudha och ingår i KMCHs styrelse i Nepal, arbetar sedan en tid på college i Simikot, Humlas huvudort. Paljor har nyligen gift sig och vi önskar honom ett stort lycka till!

Nakhi, den unga kvinna som också bodde på barnhemmet i

Boudha innan det flyttades till Humla och som hjälpte barnen med allt från läxläsning och matlagning, har fått jobb på en organisation som organiserar vägbygget och har också flyttat tillbaka till Kermi, Humla. Vi gratulerar henne till det nya jobbet och vi önskar även henne lycka till med sin framtida karriär och sitt liv i Humla!

Barnhemmets föreståndare är Lhakpa Norbu. Hans hustru födde för drygt ett år sedan en son som tyvärr inte levde många månader. Nu har han och hans hustru precis fått tillökning igen, denna gång tvillingar. Två vackra flickor blev det. Det finns oro för att modern inte har tillräckligt med mjölk till dem båda. Vi gratulerar Lhakpa Norbu och hans hustru och önskar att allt går bra denna gång och att flickorna växer sig starka.

Som vi tidigare redovisat är det KMCHs önskan att kunna bygga ett större barnhem med plats för fler barn. Mark för ändamålet har byrådet skänkt KMCH redan år 2008 och

sedan förra året finns också vatten draget till området. Ännu finns dock inte pengar för bygget. Barnens anhöriga och Chembals släktingar har nu börjat samla sten som kan användas som byggnadsmaterial. Chembal räknar med att kostnaden för att uppföra ett rum uppgår till ca 8 000 kronor. Fem rum skulle vara tillräckligt i början.

Vägbygget i Humla

Vi i KMCH Support Group har hittills ofta beskrivit Humla som en unik region som saknar vägar och bilar och vars branta bergskanter kantas av uråldriga karavanstigar, men vi får snart börja ändra beskrivningen. Sedan många år har ett vägbygge pågått i Humla, ett mer eller mindre trovärdigt projekt bekostat av internationella biståndspengar. Projektet är av vissa endast sett som ett sätt att subventionera ris och att ge en liten inkomst till de som arbetar för hand med hacka och spade på bygget. Vägen skulle ansluta Humla till Tibet, Kina, och inte till Kathmandu eller resten av Nepal. Nu fick jag höra att de första bilarna tagit sig till Yari, inte så långt från den tibetanska gränsen. Ännu kommer det dröja innan vägen är farbar till Yangar och Yalwang, men när det sker kommer det oåterkalleligt förändra livsstilen i Humla.

Matpriserna i Humla fortsätter stiga. Ett kilo socker i Kathmandu kostar ca 60 rupees per kilo (ca 6 kr) men i Humla är priset 250 rupees per kilo på grund av svårigheterna med transporter i regionen, så en väg skulle fortlöpande sänka matpriserna men troligtvis också för alltid förändra den lokala traditionen med karavaner av djur som vandrar längs bergen för att sälja och byta sina varor.

Hantverk och vuxenundervisning

Under min vistelse kom en man från Humla till Kathmandu för att söka läkarvård för hjärtproblem och Chembal hjälpte honom hitta till sjukhus, förhandla priser och översätta dialogen med läkaren. Mannen hade med sig tre långa vävda textilier som kvinnorna i Humla vävt under vintern. De ska nu omvandlas till väskor och dukar som vi hoppas kunna sälja så småningom. Så till er som har beställt väskor, så hoppas jag ni har lite mer tålamod.

Chembals önskan är också att kunna sälja lokalt hantverk på plats i Humla. Under sommartid kommer en del turister som vandrar till och från Kailash genom byn Yangar som skulle kunna vara potentiella köpare av unika lokala produkter.

Vuxenundervisningen pågår fortfarande i byarna Tumkot och Yangar och som tidigare är det flest unga kvinnor som deltar. En del har nu börjat kunna läsa enklare broschyrer och skriva sitt namn och brev på nepalesiska.

Namkhyung Charity Clinic

Jamyang, den unge munk som i över ett år lett arbetet på hälsokliniken, har nyligen slutat för att återgå till sin gamla tjänst på andra välgörenhetskliniker. Rinpoche på klostret har dock lyckats förhandla med en utbildad manlig sjuksköterska att ta Jamyangs position. Mannen är född i södra Humla och talar inte tibetanska men väl nepali. Enligt besked från Chembal har han nu installerat sig på klostret. Trots att vi har en väldigt liten budget för kliniken, ca 24 000 kr per år inklusive medicin och utrustning, lön och transporter har utbudet av medicin och vård varit tillräckligt. Chembal berättade om en ung kvinna från hans by som när hon födde barn förlorade mycket blod och var mycket svag. Men en munk som lärts upp av Jamyang gav henne glukos intravenöst och den unga modern har nu återhämtat sig.

Växthuset och eko-toaletter

I tidigare nyhetsbrev har vi berättat om det växthus som byggdes i Humla med hjälp av pengar från Schweiz. Växthuset används nu av barnhemmet och det är Chukhel och barnen som sköter det. Trots den stränga vintern har man med gott resultat odlat tomater, morötter och blomkål i växthuset. Klostret i närheten har nu byggt ett eget växthus och vi hoppas att fler av byborna ska kunna lära sig metoden och bygga liknande. Färska grönsaker på vintern ger ett gott vitamin-tillskott till en i övrigt mycket mager kost vintertid. Ett växthus kostar mindre än 4 000 kr att uppföra med arbete och material.

Lhakpa Norbu, Chembals äldre bror och administrativ chef för KMCHs barnhem har deltagit i utbildning för att bygga separerande toaletter och för att kunna tillvara ta urin och avföring som gödning. Konstruktion av den nya modellen av toaletter pågår just nu. I vart fall en av toaletterna ska byggas i anslutning till växthuset i Yangar som på så sätt får naturlig gödning.

Ja, det var senaste nytt från Humla under tiden som KMCH Support Groups årsmöte pågick i Sverige. Mer från årsmötet kommer presenteras i senare nyhetsbrev.

Pernilla Smith, på styrelsens uppdrag i Nepal

Foton: Chembal Lama (5-9) och Pernilla Smith (1-4)

Foton uppifrån:

1. Stupan i Boudhanath,
2. unga munkar på Kopan-klostret,
- 3-4. unga män som firar holi,
5. och 9. KMCH-barnen uppträder på Föräldrarnas Dag på skolan i Yalwang,
6. kvinnor arbetar med att väva i KMCHs hantverksprojekt,
7. Chembals mor behandlar tråden innan vävning påbörjas,
8. sten insamlas mödosamt för hand till framtida barnhemsbygge i Humla.

Barnen uppträder på Föräldrarnas Dag i byskolan i Yalwang

KMCH Support Group E-mail: info@kmchnepal.org

www.kmchnepal.org

Org.nr. 802437-1810

Bankgiro: 5604-4019